

СИСТЕМИ ЗВОРотної КОМУНІКАЦІї У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

*Хорошилова І.О., к.е.н., доцент,
Блізнюк А.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасна освіта перебуває в процесі глибокої трансформації, зумовленої цифровізацією, розвитком інформаційно-комунікаційних технологій і зміною ролі викладача у навчальному процесі. У центрі уваги нової педагогіки — активна взаємодія між учасниками освітнього процесу, де зворотна комунікація виступає невід’ємним компонентом ефективного навчання. Зворотний зв’язок у навчанні забезпечує корекцію освітніх дій, формує мотивацію, сприяє розвитку критичного мислення, саморефлексії та підвищує рівень засвоєння знань. Водночас у цифровому середовищі системи зворотної комунікації набувають нових форм і механізмів реалізації, що потребує теоретичного узагальнення та практичного осмислення.

Ефективне функціонування складної освітньої системи неможливе без налагоджених механізмів управління та контролю навчально-пізнавальної діяльності, що ґрунтуються на достовірній інформації про проміжні та підсумкові результати навчання. Важливим чинником цього процесу є об’єктивна й репрезентативна діагностика всіх рівнів сформованості професійної компетентності здобувачів освіти.

Зворотний зв’язок набуває нових характеристик і потребує переосмислення традиційних підходів до його організації. Це зумовлено необхідністю посилення взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу, а також зміною акцентів у розумінні ролі кожного з них. Наукові

дослідження підтверджують, що якісний зворотний зв'язок є ключовою умовою реалізації особистісно орієнтованого підходу в системі підготовки фахівців вищої школи.

Переорієнтація сучасної освіти на створення освітнього середовища, яке базується на довірі, конструктивній взаємодії учасників навчального процесу та розвитку автономності й самостійності як учнів, так і педагогів, вимагає, у свою чергу, перегляду традиційних рутинних процедур, таких як встановлення і підтримка взаємин між учасниками процесу та оцінювання їхнього освітнього досвіду.

Результати аналізу інтерактивної форми зворотного зв'язку показали, що використання такого інструменту сприяє підвищенню якості освітнього процесу, забезпечує своєчасну оцінку ефективності комунікації між викладачем і студентом, а також дозволяє здійснити моніторинг якості надання освітніх послуг. Основними функціями зворотного зв'язку є контроль за достовірністю та повнотою сприйнятої інформації, підвищення ефективності її усвідомлення та засвоєння, тому він часто розглядається як важливий елемент контролю за виконанням завдань. Особливе значення зворотний зв'язок набуває у процесі вивчення економічних дисциплін, що пояснюється багатокomпонентністю навчання, різнорівневістю формування майбутніх професійних компетенцій, індивідуалізованим педагогічним впливом та необхідністю персоніфікованого підходу до кожного студента.

Процесуальний підхід дозволяє зосередити увагу на ключових елементах, що визначають навчальний процес. Така фокусування сприяє тому, що учні можуть оцінювати власний прогрес з різних перспектив, а вчителі — удосконалювати методи викладання, орієнтуючись на інформацію, отриману в результаті багатовекторного аналізу навчальної діяльності. Ми ж розглянемо зворотний зв'язок, що стосується освітнього процесу, який відбувається між суб'єктів навчального процесу,

вибудовування конструктивного зворотного зв'язку сприяє активізації здобувача.

Таким чином, можна зробити висновок, що роль зворотного зв'язку у системі освіти та педагогічному процесі обумовлена узгодженістю інформаційних потоків, що забезпечують ефективну взаємодію між компонентами системи, збереження її цілісності, підвищення організаційного рівня та реалізацію поставлених освітніх цілей.

Системи зворотної комунікації є фундаментальним компонентом сучасного навчального процесу, який визначає його результативність і гуманістичну спрямованість. Ефективний зворотний зв'язок забезпечує взаєморозуміння, сприяє розвитку саморегуляції та критичного мислення здобувачів освіти. В умовах цифровізації освіти актуальним є створення інтегрованих систем зворотної комунікації, що поєднують педагогічну рефлексію, технологічні інструменти та психологічну підтримку студентів.

Література :

1. Золочевська М. В. Зворотний зв'язок у навчальних курсах на платформах МВОК. *Відкрите освітнє-середовище сучасного університету*: зб. наук. праць. Київ: Київ. ун-т. ім. Б. Грінченка, 2017. Вип. 3. С. 230–237.

2. Будас Ю. О. Вплив зворотного зв'язку на формування іншомовної професійної компетентності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2018. Вип. 51. С. 202–206.

3. Цюра Н.(2018). Що таке критичне мислення та як його здобути. Вилучено з <https://high.itstep.org/2018/04/23/chomu-kry-ty-chne-my-slennya-tse-neobhidna-navy-chka-ta-yaki-buvayut-metody-ky-yiyi-rozvy-tku/>